

Utrikesutskottet

Berättelse från Finlands delegation i Europarådet om verksamheten i den parlamentariska församlingen 2014

INLEDNING

Remiss

Berättelse från Finlands delegation i Europarådet om verksamheten i den parlamentariska församlingen 2014 (B 6/2015 rd): Ärendet har remitterats till utrikesutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- ordförande, Finlands delegation i Europarådet Maria Guzenina
- råd för internationella ärenden, delegationssekreterare Gunilla Carlander.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Människorättsorganisationen Europarådet grundades år 1949. Dess grundläggande uppgift är att värna om och utveckla mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatsprincipen. Finland blev medlem i Europarådet 1989. Europarådets uppdrag är av stor betydelse och utskottet ser det som angeläget att Finlands delegation arbetar för att rådet också framöver fokuserar på frågor som uttryckligen anknyter till den grundläggande uppgiften.

Internationell rätt och ett normbaserat internationellt system är en förutsättning för välfärd, säkerhet och stabil utveckling. Det är i dag mer aktuellt än någonsin att försvara dessa värden. Att upprätthålla och stärka detta fundament hör till de centrala målen för Finlands utrikes- och säkerhetspolitik. I synnerhet FN-systemet har en framträdande roll, men i Europa utgör också Europarådets och OSSE:s principer viktiga utgångspunkter.

Utskottet understryker att medlemskapet i Europarådet har sporrat medlemsländerna till fortsatta reformer inom de områden som hör till rådets grundläggande uppdrag. Det måste ses som en styrka hos Europarådets parlamentariska församling att det i medlemsländernas delegationer också ingår företrädare för den politiska oppositionen. Europadomstolen erbjuder medlemsländerna och deras medborgare en viktig kanal för rättslig behandling av frågor som rör medborgerliga och politiska rättigheter.

Betänkande UtUB 1/2015 rd

Den ryska erövringen av Krimhalvön i mars 2014 försatte också Europarådet i en prekär situation. I protest mot annekteringen av Krim beslutade rådets församling, sammansatt av företrädare för medlemsländernas parlament, den 10 april 2014 att frånta de ryska representanterna rösträtt i församlingen fram till utgången av 2014. Därefter har det beslutats att Ryssland fortsatt ska sakna rösträtt, och församlingen kommer att behandla frågan på nytt i januari 2016. De inskränkande åtgärderna gäller inte Europarådets ministerkommitté, vars arbete Ryssland kunnat delta i. En politisk lösning av Ukrainafrågan är enligt utskottet en ovillkorlig förutsättning för en normalisering av relationerna mellan Ryssland och Europarådet.

Att Ukraina går vidare med de interna reformerna är ett viktigt element för en hållbar lösning av Ukrainakrisen. Europarådet kan på ett avgörande sätt hjälpa och stödja Ukraina i projekt som stärker de mänskliga rättigheterna, demokratin och rättsstatsprincipen. Rådets principer kan samtidigt anläggas som måttstock vid utvärderingen av de pågående reformprojekten.

Ett inslag i församlingens uppföljande arbete är valövervakningen. Under verksamhetsåret följde församlingen både parlamentsvalen och presidentvalen i Makedonien och Ukraina. Dessutom övervakade representanter för församlingen parlamentsvalen i Serbien och Bulgarien, de allmänna valen i Bosnien och Hercegovina samt presidentvalet i Turkiet. De flesta av Europarådets valövervakningsmissioner genomförs i samarbete med OSSE:s parlamentariska församling och Odihr. Detta samarbete är enligt utskottet viktigt för att det inte ska uppstå meningsskiljaktigheter om hur väl rättsstatsprincipen följts under valen.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Utrikesutskottets förslag till beslut:

Riksdagen har inget att anmärka med anledning av berättelsen.

Helsingfors 14.10.2015

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Antti Kaikkonen cent
vice ordförande Pertti Salolainen saml
medlem Sirkka-Liisa Anttila cent
medlem Seppo Kääriäinen cent
medlem Tom Packalén saf
medlem Aila Paloniemi cent
medlem Antti Rinne sd
medlem Veera Ruoho saf
medlem Jutta Urpilainen sd
medlem Stefan Wallin sv
medlem Sofia Vikman saml
medlem Ben Zyskowicz saml

Betänkande UtUB 1/2015 rd

ersättare Mikko Savola cent.

Sekreterare var

utskottsråd Olli-Pekka Jalonen.